

Wijzigingen in de Bijzondere Bijstand en LDT per 1-1-2015

Met ingang van 1 januari 2015 wordt een aantal wijzigingen in de WWB doorgevoerd, op grond van de Wet maatregelen Wet werk en bijstand en de Wet hervorming kindregelingen. Daarnaast gaat de Participatiewet in per 1 januari 2015. Dit betekent voor de bijzondere bijstand dat:

1. de **langdurigheidstoelage** per 1 januari 2015 wordt afgeschaft
2. de **toelage voor kinderen** per 1 januari 2015 wordt afgeschaft.
3. de **toelage voor AOW-gerechtigden** per 1 januari 2015 wordt afgeschaft
4. de **overbruggingsuitkering voor voormalig eenoudergezinnen** per 1 januari 2015 wordt afgeschaft. Overgangsrecht tot 1 juli 2015.
5. de **draagkrachtregels** worden aangepast per 1 januari 2015
6. ongewijzigde voortzetting **periodieke bijzondere bijstand** tot einde draagkrachtjaar
7. nieuwe regeling: **individuele inkomensvoetingsbijstand** per 1 januari 2015
8. nieuwe regeling: **individuele studietoelage** per 1 januari 2015
9. **aanvullende bijzondere bijstand** voor een alleenstaande ouder zonder een alleenstaande ouder-kop (alo-kop)

1. Langdurigheidstoelage vervalt op 1-1-2015

Besluit

De LDT wordt per 1-1-2015 afgeschaft. De verordening langdurigheidstoelage vervalt per die datum van rechtswege. Vervolg-aanvragen om langdurigheidstoelage met een peildatum in 2014, die in 2015 worden ontvangen, afhandelen op grond van het beleid 2014

Toelichting

LDT wordt toegekend tegen een peildatum. In Rotterdam is geregeld dat belanghebbende aanspraak maakt op het vervolgrecht als hij binnen de 12 maanden vanaf de peildatum hiervoor een aanvraag doet. Deze "12-maanden-regeling" blijft in 2015 gehandhaafd.

Gevolgen voor de uitvoering

- Aanvragen met als peildatum 2015 afwijzen o.g.v. het feit dat de regeling is komen te vervallen. In ITP komt hiervoor een tekst beschikbaar.
- **Aandachtspunten Socrates:** Bij de toekenningen moet in Socrates **altijd** als einddatum **31-12-2014** worden ingevuld.
- Er zijn zo'n 2130 klanten die in 2015 nog een vervolg-aanvraag zouden kunnen indienen.

2. Toelage voor kinderen vervalt op 1-8-2015

Besluit

De categoriale bijzondere bijstand voor gezinnen met één of meer ten laste komende, schoolgaande, kinderen komt met ingang van 1 augustus 2015 te vervallen. Aanvragen om een toelage, die vóór 1-8-2015 zijn ontvangen, afhandelen o.g.v. het beleid 2014.

Toelichting:

De toelage voor kinderen wordt verstrekt voor het schooljaar dat start op 1 augustus 2014 en eindigt per 1 augustus 2015. Op basis hiervan kunnen de aanvragen die vóór 1 augustus 2015 worden ontvangen, nog worden afgehandeld o.g.v. het beleid 2014 voor het schooljaar 1-8-2014 tot 1-8-2015.

Gevolgen voor de uitvoering:

Het overgrote merendeel van de rechthebbenden, heeft de toelage al in 2014 toegekend gekregen.

3. Toeslag voor AOW-gerechtigden vervalt op 1-1-2015

Besluit

De categoriale bijzondere bijstand voor AOW-gerechtigden komt met ingang van 1 januari 2015 te vervallen. Aanvragen die op of na 1-1-2015 worden ontvangen afwijzen op grond van het feit dat de regeling per 1-1-2015 is komen te vervallen en dat o.g.v. het Rotterdamse beleid toekenning met terugwerkende kracht niet mogelijk is.

Toelichting:

Op basis van het huidige beleid is toekenning met terugwerkende kracht niet mogelijk.

Gevolgen voor de uitvoering

Het overgrote merendeel van de rechthebbenden, heeft de toelage al in 2014 toegekend gekregen.

4. Overbruggingsuitkering voormalig alleenstaande ouders vervalt op 1-1-2015

In 2015 bestaat geen aparte norm meer voor een eenoudergezin. De norm is gelijkgesteld aan die van een alleenstaande. Deze wijziging raakt de overbruggingsuitkering voormalig eenoudergezin op 2 manieren:

1. De regeling is van toepassing als het jongste kind in het gezin 18 jaar wordt waardoor de norm wijzigt van alleenstaande ouder naar alleenstaande. Door de wetswijziging is dit niet meer het geval.
2. De regeling duurt maximaal 3 jaar en loopt tot dat het kind 21 wordt.

Besluit

De overbruggingsuitkering voormalig alleenstaande ouder afschaffen per 1-1-2015, waarbij een overgangsbepaling (= gewenningsperiode) wordt opgenomen t.b.v. de vóór 1-1-2015 toegekende verstrekkingen. Het overgangsrecht duurt 6 maanden, tot 1-7-2015.

Toelichting:

In verband met de aangescherpte wetgeving mag bijzondere bijstand in 2015 (meer) niet worden ingezet als inkomensbeleid. Om die reden wordt de regeling afgeschaft. Voor "lopende" gevallen is het bepalen van de gewenningsperiode aansluiting gezocht bij de overgangsperiode voor de kostendelersnorm.

Als aan alle voorwaarden wordt voldaan, kan de huidige regeling nog tot 1-1-2015 "ambtshalve" worden toegekend, maar dan met als einddatum 1-7-2015. Dit geldt ook voor belanghebbenden die eerder recht hadden op de regeling, maar deze om wat voor reden dan ook niet ambtshalve hebben toegekend gekregen.

Reeds toegekende voorzieningen, die na 30-6-2015 doorlopen, worden via een beschikking ingelicht dat de uitkering stopt per 1-7-2015. De beschikking wordt in de laatste week van december centraal via een batch verstuurd. In juni 2015 krijgen alle lopende overbruggingsuitkeringen, die nog zouden doorlopen na 1-7-2015 een einddatum in Socrates. Dit wordt via een script centraal geregeld. Prognose aantallen "lopende" overbruggingsuitkeringen in 2014 zijn 460 klanten die tot 1 juli 2015 recht hebben.

Gevolgen voor de uitvoering

- **Aandachtspunten Socrates:** Bij de toekenningen in 2014 moet in Socrates **altijd** als einddatum **30-06-2015** worden ingevuld.

Meest gestelde vragen:

- Moet de hoogte van de overbruggingsuitkering tijdens de gewenningsperiode nog worden aangepast?
Ja, de hoogte van de overbruggingsuitkering moet tijdens de gewenningsperiode worden vastgesteld/aangepast volgens de huidige regels. Dat wil zeggen:

Aanvulling op WSF of andere inkomsten p/m		aanvulling op WTOS per maand	
Jaar 1	€ 100	Jaar 1	€ 200
Jaar 2	€ 50	Jaar 2	€ 100
Jaar 3	€ 25	Jaar 3	€ 50

5. Aanpassing draagkrachtregels per 1-1-2015

Wijziging van de draagkrachtregels is het gevolg van de invoering van de kostendelersnorm en de afschaffing van de norm voor alleenstaande ouders.

Ongewijzigde voortzetting van de huidige draagkrachtregels leidt de kostendelersnorm tot verzwaring van de uitvoeringslasten, omdat de uitvoering dan ook onderzoek moet verrichten naar het al dan niet aanwezig zijn van medebewoners en of deze wel/niet onder de kostendelersnorm vallen.

Verder leidt ongewijzigde voortzetting van de draagkrachtregels tot lagere vergoeding van de bijzondere bijstand aan alleenstaande ouders met een inkomen boven de bijstandsnorm.

De afschaffing van de alleenstaande oudernorm leidt nl. tot verhoging van de eigen ruimte in de draagkracht van de alleenstaande ouders met een inkomen boven bijstandsniveau.

Besluit

Het "draagkrachtloos inkomen" van klanten met een inkomen boven bijstandsniveau vaststellen op de volledige bijstandsnorm, in plaats van op de kostendelersnorm.

Ten aanzien van de alleenstaande ouder: het "draagkrachtloos inkomen" vaststellen op de alleenstaande norm, vermeerderd met de maximale alleenstaande ouderkop.

Toelichting:

De gemeente is vrij in het bepalen van de draagkrachtregels in het kader van de bijzondere bijstand. Hierdoor is het mogelijk de kostendelersnorm bij de draagkrachtberekening buiten beschouwing te laten.

Bij het vaststellen van de draagkracht van klanten met inkomsten boven de bijstandsnorm,

hoeft geen onderzoek plaats te vinden naar eventuele medebewoners en hun financiële situatie. Het “draagkrachtloos” inkomen van een alleenstaande wordt altijd vastgesteld op de alleenstaande norm, ongeacht of hij wel/geen medebewoners heeft. Bij gehuwden wordt het “draagkrachtloos” inkomen altijd vastgesteld op de gehuwdennorm, ongeacht of zij wel/geen medebewoners hebben.

Bij het vaststellen van de draagkracht van alleenstaande ouders met inkomsten boven de bijstandsnorm wordt het “draagkrachtloos” inkomen van de alleenstaande ouder altijd vastgesteld op de alleenstaande norm + de maximale alleenstaande ouderkop. Hierdoor wordt de werkende alleenstaande ouder met een inkomen boven de bijstandsnorm in 2015 niet in een slechtere financiële positie dan gebracht.

Gevolgen voor de uitvoering

- Aanvragen vanaf 1 januari 2015 worden volgens de nieuwe draagkrachtregels afgehandeld
- Geen herberekening draagkracht binnen het lopende draagkrachtjaar. Als er een aanvraag wordt ingediend binnen een lopend draagkrachtjaar, wordt de berekende draagkracht gehandhaafd.
- Vereenvoudiging van de berekening doordat er met minder verschillende normen rekening hoeft te worden gehouden. De normen worden per 1 januari 2015 gepubliceerd.

Meest gestelde vragen:

- Kan een voorbeeld gegeven worden van een alleenstaande met een inkomen van € 1.500 waarbij sprake is van 1 kostendeler?

Inkomsten	€ 1.500
Draagkrachtloos inkomen = volledige norm alleenstaande (i.p.v. 50% kostendelersnorm)	€ 951,64
Eigen ruimte in de draagkracht:	€ 548,36

- Kan er een voorbeeld worden gegeven van een alleenstaande ouder met een ten laste komend kind met een inkomen van € 1.500, die in 2015 o.g.v. de Participatiewet wordt aangemerkt als alleenstaande?

Inkomsten	€ 1.500,00
Draagkrachtloos inkomen = volledige norm alleenstaande + € 250	€ 1.201,64
Eigen ruimte in de draagkracht:	€ 298,36

- Worden eerder vastgestelde draagkrachtjaren in 2015 herzien?
Neen, de in 2014 vastgestelde draagkracht wordt in 2015 niet tussentijds herzien. De nieuwe draagkrachtberekening gaat pas gelden bij een nieuw draagkrachtjaar.
- Tellen de inkomsten uit de ALO-kop mee als “in aanmerking te nemen inkomen” voor de bijzondere bijstand?
Neen, deze inkomsten worden voor de bijzondere bijstand vrijgelaten.

6. Ongewijzigde voortzetting van toegekende periodieke bijzondere bijstand die doorloopt in 2015

Besluit

De hoogte van de periodieke bijzondere bijstand met een ingangsdatum vóór 1-1-2015 ongewijzigd voortzetten tot maximaal 12 maanden na de ingangsdatum van de periodieke verstrekking of zoveel eerder als dit in het toekenningsbesluit is opgenomen.

Toelichting:

In het huidige beleid is geregeld dat de draagkracht, bij periodieke verstrekkingen, voor één jaar, het zgn. "draagkrachtjaar" wordt vastgesteld. Na dit jaar wordt de draagkracht en de rechtmatigheid opnieuw getoetst. Er is geen aanleiding om in 2015 van deze regel af te wijken.

7. Nieuw: individuele inkomenstoelage per 1-1-2015

Deze toeslag is bedoeld voor personen die langdurig van een laag inkomen rond moeten komen zonder dat zij zicht hebben op verbetering van dat inkomen.

Voorstel

De gemeente Rotterdam wil deze toeslag inzetten als instrument om te komen tot inkomensverbetering van jonge ouders in de leeftijd 18 tot 27 jaar. Een voorwaarde hierbij is dat de persoon voortgezet algemeen volwassenen onderwijs (Vavo) volgt. De individuele inkomenstoelage bestaat uit een financiële tegemoetkoming in het lesgeld. Aan de jonge ouder wordt gevraagd om tegelijk met het verzoek voor de individuele inkomenstoelage een toestemmingsverklaring te ondertekenen, zodat het bedrag rechtstreeks wordt doorbetaald aan de onderwijsinstelling.

Het gemeentelijk beleid moet via een verordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. Daarna wordt het beleid opgenomen in het handboek Werk en Inkomen.

Gevolgen voor de uitvoering

- Aanvragen worden voornamelijk ingediend en behandeld bij het jongerenloket
- Gezien de specifieke doelgroep is het aantal aanvragen beperkt

8. nieuw: individuele studietoelage per 1-1-2015

In de Participatiewet is een individuele studietoelage geïntroduceerd, naar analogie van de studieregeling in de Wajong. De achtergrond van de regeling is, dat jongeren met een beperking minder goed in staat zijn hun opleiding te combineren met werk. De studieregeling is bedoeld om te voorkomen dat zij hierdoor vaker en meer moeten lenen dan jongeren die naast hun opleiding wel kunnen werken. De gemeente moet bij verordening regels vaststellen voor een studietoelage aan studerende jongeren met een arbeidsbeperking. De individuele studietoelage wordt verstrekt in de vorm van bijzondere bijstand (art. 5, onderdeel d, van de wet).

Voorstel

Voor de individuele studietoelage stelt de gemeente voor om € 100,-- per maand te verstrekken en

halfjaarlijks vooruit te betalen. De individuele studietoeslag wordt niet eerder toegekend dan vanaf de eerste dag van de maand waarop de aanvraag is ingediend voor de (resterende duur) van het school- of studiejaar.

De studietoeslag wordt direct beëindigd zodra de studie wordt gestaakt of de persoon niet langer voldoet aan het gestelde in artikel 2. Indien blijkt dat meer is uitbetaald dan waar de persoon recht op had dan vindt een terugvordering plaats.

Het gemeentelijk beleid moet via een verordening door de gemeenteraad worden vastgesteld. Daarna wordt het beleid opgenomen in het handboek Werk en Inkomen.

Gevolgen voor de uitvoering

- Aanvragen worden voornamelijk ingediend en behandeld bij het jongerenloket

9. Aanvullende bijzondere bijstand voor een alleenstaande ouder zonder een alleenstaande ouder-kop (alo-kop)

Nieuwe instroom alleenstaande ouders (per 1-1-2015) die formeel nog een partner hebben kunnen geen aanspraak maken op de alleenstaande ouderkop van de belastingdienst.

Deze groep gaat direct bij toekenning bijstand ontvangen naar de norm van een alleenstaande.

De redenen waarom er nog een (fiscaal-)partner is die elders woont en de duur van de afwezigheid van de partner kunnen divers zijn, o.a.:

- werkzoekende is nog gehuwd
- partner verblijft in het buitenland
- partner verblijft in een verzorgingstehuis
- partner zit in detentie

Ministerie SZW geeft aan dat het aan de gemeente is om te beoordelen of er aanleiding is om op basis van lokaal maatwerk aanvullende inkomensondersteuning te bieden via de bijzondere bijstand.

Voorstel

Voor deze alleenstaande ouders zal beleidsregels komen om belaste bijzondere bijstand in te zetten. Op dit moment is nog niet bepaald wanneer en aan wie bijzondere bijstand mag worden verleend. Zodra dit duidelijk wordt zal de uitvoering hierover worden geïnformeerd.

Toelichting:

De alleenstaande ouder kan in dergelijke situaties een brief sturen aan de belastingdienst met het verzoek om af te zien van het fiscaal partnerschap. Als het fiscaal partnerschap ongedaan wordt gemaakt, kan de ALO-kop alsnog worden toegekend. Deze mogelijkheid kan dus worden gezien als passende en toereikende voorliggende voorziening, waardoor geen noodzaak is tot het verstrekken van bijzondere bijstand. De verwachting is dat de belastingdienst een dergelijk verzoek in de meeste gevallen zal honoreren, zeker waar het betreft een partner in een verzorgingstehuis.

Hoe de belastingdienst omgaat met een dergelijk verzoek als de partner in detentie zit, is niet

bekend. Evenmin is bekend of de belastingdienst het verzoek met terugwerkende kracht honoreert.

Gevolgen voor de uitvoering

- Vanaf januari 2015 kan een nieuw verzoek komen om bijstand waarbij de alleenstaande ouder geen alo-kop ontvangt.

Meest gestelde vragen:

- Kan er een voorbeeldbrief komen waarmee klanten de belastingdienst kunnen verzoeken om het fiscaal partnerschap ongedaan te maken?
- Kunnen wij meer informatie krijgen hoe de belastingdienst met dergelijke verzoeken omgaat?
- Kunnen wij een vaste contactpersoon krijgen bij de belastingdienst?
- Wanneer kunnen wij het definitieve beleid en werkproces verwachten?
- Kunnen we een voorschot verstrekken totdat de belastingdienst het verzoek afgehandeld heeft?
- Komt er een standaardformulier beschikbaar voor de aanvragen en rapportage?

De antwoorden op deze vragen komen nog.